

**UCHWAŁA NR XXVI/165/2022
RADY GMINY KULESZE KOŚCIELNE**

z dnia 11 marca 2022 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
przeciwdziałania narkomanii na lata 2022 - 2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 1, ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.) uchwala się, co następuje :

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2022-2023, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4. Traci moc uchwała Nr XXV/149/2021 Rady Gminy Kulesze Kościelne z dnia 28 grudnia 2021 roku w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok oraz uchwała nr XVIII/98/2020 Rady Gminy Kulesze Kościelne z dnia 29 grudnia 2020 roku w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2023 dla Gminy Kulesze Kościelne.

Przewodniczący Rady

Grzegorz Kossakowski

Załącznik do uchwały Nr XXVI/165/2022

Rady Gminy Kulesze Kościelne

z dnia 11 marca 2022 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI

I ROZWIĄZANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA LATA 2022-2023

I WPROWADZENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii zwany dalej Programem został opracowany w oparciu o art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.) Określa on gminną strategię w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Program określa zakres i formę realizacji zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Jego nadrzędnym celem jest tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do zapobiegania powstawaniu nowych problemów oraz minimalizowania istniejących problemów. Działania podejmowane w ramach Programu mają na celu zmniejszenie różnorodnych problemów powodowanych przez alkohol, narkotyki i inne uzależnienia w całej społeczności lokalnej. Cele Gminnego Programu są spójne z celami zapisanymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025.

II DIAGNOZA PROBLEMU

Spośród licznych problemów społecznych jakie występują w świecie, naszym kraju, jak również w Gminie Kulesze Kościelne, jest problem związany z alkoholizmem i narkomanią. Stanowi poważne zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania strefy moralnej, zdrowotnej i ekonomicznej społeczeństwa.

Do najważniejszych problemów związanych z nadużywaniem alkoholu oraz narkotyków, które należy zdefiniować jako zjawisko powszechne, należą: negatywny wpływ na stan zdrowia, schorzenia współistniejące, zatrucia, wypadki komunikacyjne, zakłócenie bezpieczeństwa publicznego, wzrost przestępczości, samobójstwa, utrudnienie procesu diagnozowania stanu zdrowia, niskie wyniki procesu leczenia, zaburzenia procesu psychofizycznego pijącej młodzieży, niski poziom wyników edukacyjnych młodzieży, negatywne skutki w pracy zawodowej, łamanie prawa, szkody występujące u członków rodziny osoby nadużywającej: demoralizacja, ubóstwo, wykluczenie, przemoc w rodzinie.

Niepokojącym zjawiskiem jest wzrost zagrożenia uzależnieniom ludzi w coraz młodszym wieku, granica wieku osób mających kontakt z substancjami uzależniającymi stale się obniża. Zwiększyła się różnorodność i podaż narkotyków na nielegalnym rynku, a tym samym ich dostępność.

Aby zmniejszyć upowszechnianie używania środków uzależniających niezbędne są kompleksowe działania edukacyjne i profilaktyczne skierowane do osób uzależnionych jak również ich rodzin. Muszą być one adresowane zarówno do dzieci, młodzieży, jak i do rodziców oraz nauczycieli. Niezwykle ważne jest współdziałanie tych wszystkich środowisk na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom. Priorytetem w polityce społecznej staje się zatem przeciwdziałanie tego typu zagrożeniom oraz podjęcie działań prowadzących do ograniczenia izolacji społecznej oraz zwiększenie integracji społecznej grup i osób zagrożonych występowaniem wyżej wymienionych problemów. Punktem wyjścia wszelkiej interwencji socjalnej jest diagnoza, będąca niezbędnym elementem poprawnie zaplanowanego procesu zmian. Badanie to ma na celu przede wszystkim zdiagnozowanie stanu społeczeństwa oraz wskazanie przyczyn obecnej sytuacji. Diagnoza społeczna bezpośrednio lub pośrednio odnosi się do stanu i sposobu zaspokajania potrzeb społecznych. Pomaga ona zidentyfikować negatywne, nieakceptowane zjawiska, a także niezaspokojone potrzeby i oczekiwania mieszkańców.

W 2021 roku na przełomie października – grudnia na zlecenie Gminy Kulesze Kościelne została przeprowadzona diagnoza problemów społecznych wśród różnych grup (dzieci, młodzież, mieszkańcy gminy). Celem przeprowadzonego badania było poznanie skali zagrożeń społecznych na terenie gminy Kulesze

Kościelne. W badaniu udział wzięło 220 osób (100 mieszkańców i 120 uczniów szkoły podstawowej funkcjonującej na terenie gminy)

Jednym z diagnozowanych problemów społecznych w Gminie był między innymi problem alkoholowy.

Badania przeprowadzono wśród dorosłych mieszkańców.

Wykazały one, iż problem alkoholowy w gminie istnieje lecz w umiarkowanym stopniu. 1% badanych przyznało, że spożywa alkohol codziennie, 6% kilka razy w tygodniu, 23 % kilka razy w miesiącu, 37 % kilka razy w roku, 33% nie pije w ogóle alkoholu. Okazuje się, że wśród spożywających alkohol najczęściej sięga po piwo (69,7 % badanych), w mniejszym stopniu po wino (42,4 % respondentów), wódkę 24,2% biorących udział w badaniu) i inne alkohole (15,2% badanych). Badani mieszkańcy sięgają po alkohol najczęściej dla towarzystwa (54 %), bo lubią jego smak (42,4 %) czy chęci lepszej zabawy (30,3%), jak również pod wpływem znajomych oraz braku konkretnego powodu (12,2%). Piją najczęściej w domu i u znajomych. Mały odsetek badanych przyznał, że rzadko zdarza się wykonywać pracę pod wpływem alkoholu. 6% ankietowanych przyznało, iż raz zdarzyło się kierować pojazdami po spożyciu alkoholu, 43 % było świadkami, kiedy pod wpływem alkoholu wsiadali za kierownicę. Dobrą wiadomością jest fakt, iż 91 % ankietowanych mieszkańców wie, że picie alkoholu przez kobiety w ciąży ma wpływ na rozwój dziecka. Interesujący jest również fakt, iż mieszkańcy gminy oceniają, iż na przestrzeni ostatnich lat spożycie alkoholu w ich opinii wzrasta.

Badania przeprowadzono wśród dzieci i młodzieży.

Celem było oszacowanie skali zjawiska wśród najmłodszych mieszkańców oraz sprawdzenie wiedzy dotyczącej problemu alkoholowego. Chłopcy w 88,4% oraz dziewczynki w 94,8 % nigdy nie próbowali alkoholu. Pozostali przyznali się do spożywania alkoholu.

Młodzi mieszkańcy, którzy mieli już kontakt z alkoholem przyznają, iż po raz pierwszy próbowali tej substancji najczęściej w wieku 11-13 lat (60,00% chłopców, 50,00% dziewczynek). Następnie respondenci wskazywali na: 14-16 lat (50,00% dziewczynek) oraz 8- 10 lat (40,00% chłopców).

Uczniów, którzy przyznali, że kiedykolwiek spożywali alkohol, zapytano również, jaki rodzaj alkoholu zdarzyło im się próbować. Najpopularniejszą odpowiedzią było piwo (80,00% chłopców, 50,00% dziewczynek), wódka (40,00% chłopców, 50,00% dziewczynek) oraz szampan (40,00% chłopców, 25,00% dziewczynek). W odpowiedzi „inne, jakie?” (25,00% dziewczynek) uczniowie nie wymienili żadnych konkretnych trunków.

Ankietowani uczniowie deklarują, że najczęściej po raz pierwszy próbowali alkoholu w czasie uroczystości rodzinnej (80,00% chłopców), czy też ze znajomymi na podwórku (50,00% dziewczynek). W odpowiedzi „inne, jakie?” (20,00% chłopców, 25,00% dziewczynek) respondenci napisali: „pomyliłem napoje i wypłem alkohol”.

Na pytanie, w jaki sposób uczniowie otrzymali/zdobyli alkohol 60,00% chłopców i 50,00% dziewczynek odpowiedziało, że zostali przez kogoś poczęstowani. Następnie 50,00% chłopców oraz 20,00% dziewczynek wskazało na odpowiedź „podkradłem rodzicom”.

Dodatkowo uczniowie, którzy mieli już kontakt z alkoholem zostali zapytani, czy ich rodzice wiedzą o tym fakcie. Co ciekawe, 25,00% chłopców przyznało, że ich rodzice wiedzą o spożywaniu przez nich alkoholu, co może świadczyć o tym, że uczniowie otrzymywali alkohol od rodziców jedynie na spróbowanie.

Zdania wszystkich badanych uczniów na temat łatwości zdobycia alkoholu w ich miejscu zamieszkania są podzielone. 23,26% chłopców oraz 27,27% dziewczynek przyznało, że alkohol jest trudny do zdobycia w ich miejscowości. Następnie 6,98% chłopców oraz 5,19% dziewczynek stwierdziło, że kupno alkoholu na terenie Gminy Kulesze Kościelne przez nieletnich jest łatwe. Pozostałe 69,77% chłopców, a także 67,53% dziewczynek nie ma zdania na ten temat, może to świadczyć o tym, że nie są oni zainteresowani kupnem lub zdobyciem alkoholu.

Dodatkowo, uczniowie wymieniali jak ich rówieśnicy mogą zdobywać alkohol. Najczęściej w opinii uczniów kupują go im starsi koledzy (16,28% chłopców, 10,39% dziewczynek), podkradają rodzicom w domu (9,30% chłopców, 5,19% dziewczynek), czy też proszą obcych ludzi pod sklepem o zakup (4,65% chłopców, 3,90% dziewczynek). Natomiast największy odsetek uczniów (76,74% chłopców oraz 80,52% dziewczynek) udzielił odpowiedzi „nie wiem”.

Kolejnym z diagnozowanych problemów społecznych w Gminie był problem narkomanii.

Badania przeprowadzono wśród dorosłych mieszkańców.

Celem było oszacowanie skali zjawiska zażywania substancji psychoaktywnych w Gminie Kulesze Kościelne oraz sprawdzenie stanu wiedzy dorosłej społeczności dotyczącej powyższego problemu. Jak wynika z zebranych danych, 94,00% osób nie zażywa żadnych środków psychoaktywnych. Natomiast pozostali przyznali, że zażywają/zażywali narkotyki: jednokrotnie (3,00%), 2,00% kilka razy w miesiącu, a także raz w tygodniu (1,00%).

Respondentów, którzy wskazali, że zażywali kiedykolwiek narkotyki zapytano również o to, z jakich powodów sięgali po substancje psychoaktywne. Najczęściej ankietowani wybierali odpowiedzi: „z ciekawości” (66,67%) oraz „chęć lepszej zabawy” i „wpływ znajomych” (po 33,33%).

Analizując dostępność narkotyków w Gminie Kulesze Kościelne można zauważyć, iż większość spośród wszystkich ankietowanych mieszkańców nie ma wiedzy na temat dostępności tych substancji (66,00%) bądź są trudno dostępne (8,00%), natomiast 23,00% osób uważa, że są łatwo dostępne bądź całkowicie niedostępne (3,00%).

Podobnie wygląda dostępność dopalaczy z punktu widzenia wszystkich ankietowanych mieszkańców. Większość osób nie ma wiedzy na temat możliwości pozyskania dopalaczy na terenie ich miejscowości (70,00%). Środki te są trudno dostępne dla 4,00% mieszkańców, łatwo dostępne dla 22,00% oraz całkowicie niedostępne dla 4,00% badanych.

Zdecydowana większość respondentów również nie zna miejsc, gdzie można kupić substancje psychoaktywne (91,00%), 7,00% osób zna konkretną osobę, 3,00% wskazało na „w centrum miejscowości”.

Następnie, ankietowani zostali zapytani, skąd czerpią wiedzę dotyczącą konsekwencji nadużywania substancji psychoaktywnych. Najwięcej mieszkańców stwierdziło, że czerpie wiedzę między innymi z telewizji i Internetu (84,00%), z prasy (33,00%), czy też od znajomych (28,00%). Warte uwagi jest, że 11,00% mieszkańców nie zdobywa informacji w tym temacie.

Badania przeprowadzono wśród dzieci i młodzieży.

Jego celem było oszacowanie skali zażywania narkotyków lub dopalaczy wśród uczniów szkoły podstawowej zlokalizowanej na terenie Gminy Kulesze Kościelne oraz sprawdzenie wiedzy dotyczącej środków psychoaktywnych. Uczniów zapytano, czy próbowali kiedykolwiek zażywać narkotyki i dopalacze. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, 100,00% chłopców i 98,70% dziewczynek nigdy nie próbowało substancji psychoaktywnych. Jednak 1,30% dziewczynek przyznało, że zdarzyło im się używać narkotyków lub dopalaczy.

Uczennica, która przyznała się do próbowania środków psychoaktywnych stwierdziła, że zażywała je w przedziale wiekowym między 8, a 10 rokiem życia.

Na poniższym wykresie można zaobserwować, że uczennica po raz pierwszy zażyła substancje psychoaktywne w czasie imprezy na dyskotecę.

Uczennica, która zażywała narkotyki i dopalacze została poproszona o wskazanie, skąd wzięła substancje psychoaktywną. Dziewczynka wskazała na odpowiedź: „braliśmy to wspólnie, w grupie przyjaciół”, „dostałam od obcej osoby” oraz „dostałam od kogoś, kogo znałam ze słyszenia, ale nie osobiście”.

Młoda respondentka przyznała, że tym co skłaniało ją do zażycia środków psychoaktywnych była: chęć dobrej zabawy.

Uczennica wskazała również, gdzie najczęściej zdarzyło jej się zażywać narkotyki lub dopalacze. Młoda mieszkanka odpowiedziała: „u koleżanki, kolegi”.

Młoda uczennica, która przyznała się do zażywania narkotyków lub dopalaczy, twierdzi, że jej rodzice wiedzą o tym fakcie.

Następnie wszystkich uczniów zapytano o trudność zdobycia narkotyków lub dopalaczy w ich miejscowości. Uczniowie obu płci uważają, że pozyskanie substancji psychoaktywnych w ich najbliższym otoczeniu jest trudne (37,21% chłopców, 40,26% dziewczynek). Pozostałe 55,81% chłopców oraz 57,14% dziewczynek nie udzieliło konkretnej odpowiedzi, a 6,98% uczniów oraz 2,60% uczennic uważa, że zdobywanie narkotyków lub dopalaczy na terenie Gminy Kulesze Kościelne może być łatwe.

Uczniów zapytano również o to, czy według nich zażywanie narkotyków lub dopalaczy jest szkodliwe dla zdrowia. Większość młodych respondentów przyznała, że narkotyki są zdecydowanie szkodliwe dla zdrowia (74,42% chłopców, 79,22% dziewczynek). Pozostali ankietowani wskazywali na odpowiedzi: „raczej tak” (13,95% chłopców, 11,69% dziewczynek), „trudno powiedzieć” (2,33% chłopców, 6,49% dziewczynek), „raczej nie” (2,33% chłopców, 1,30% dziewczynek), a także „zdecydowanie nie” (6,98% chłopców, 1,30% dziewczynek).

Respondenci wymieniali również, z jakich powodów w ich opinii młodzi mieszkańcy sięgają po alkohol, tytoń, dopalacze i narkotyki. Najczęściej respondenci wymieniali: ciekawość (67,53% chłopców, 48,84% dziewczynek) czy też chęć zaimponowania innym (48,84% chłopców, 61,04% dziewczynek). Dodatkowo w odpowiedzi „inne, jakie?” (9,30% chłopców, 6,49% dziewczynek) uczniowie wymieniali: „depresja” oraz „nie wiem”.

Ponadto młodzi mieszkańcy wskazywali, jakie mogą być negatywne konsekwencje uzależnienia od alkoholu, tytoniu, narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych. Uczniowie najczęściej wskazywali na: zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego (51,16% chłopców, 68,83% dziewczynek), nieodpowiednie towarzystwo (44,19% chłopców, 46,75% dziewczynek), czy też pogorszenie relacji rodzinnych (30,23% chłopców, 42,86% dziewczynek). W odpowiedzi „inne, jakie?” (4,65% chłopców) napisał: „uzależnienie”.

Ważną rzeczą w dzisiejszych czasach jest odpowiednie edukowanie młodzieży w temacie zagrożeń i konsekwencji płynących z zażywania substancji psychoaktywnych, tytoniu, czy też alkoholu. Większość uczniów czerpie wiedzę ze środków masowego przekazu, jakimi są Internet i telewizja, gdzie informacje na powyższy temat znalazło 32,56% chłopców oraz 41,56% dziewcząt. Pokażna grupa ankietowanych, stanowiąca 39,53% chłopców i 45,45% dziewczynek, nie czerpie żadnych informacji na ten temat, może to oznaczać, że młodzi mieszkańcy nie są zainteresowani tą tematyką. W odpowiedzi „z innych źródeł, jakich?” (13,95% chłopców, 3,90% dziewczynek) młodzi mieszkańcy wskazywali na: „z podręczników do biologii” oraz „z głowy”.

Zdaniem uczniów to nauczyciele (48,84% chłopców, 57,14% dziewczynek) oraz rodzice (46,51% chłopców, 51,95% dziewczynek) najczęściej rozmawiają z młodzieżą na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych. Niepokojący jest fakt, że 6,98% uczniów i 9,09% dziewczynek samodzielnie pozyskuje wiedzę na ten temat oraz 30,23% chłopców i 25,97% dziewczynek uważa, że nikt z nimi na ten temat nie rozmawiał. W odpowiedzi „inne osoby, jakie?” (11,63% chłopców), młodzi mieszkańcy wymieniali: „babcia” oraz „psychiatra”.

Kolejno, młodzi ankietowani najchętniej zwróciliby się z problemem dotyczącym uzależnienia od narkotyków, dopalaczy, tytoniu, czy alkoholu do swoich rodziców i opiekunów (60,47% chłopców, 66,23% dziewczynek) lub nauczycieli (26,47% chłopców, 16,19% dziewczynek). Natomiast 27,91% chłopców, 23,38% dziewczynek nie wie do kogo mogłoby się zgłosić mając problem związany substancjami zakazanymi. W odpowiedzi „inne, osoby/miejsca, jakie?” (2,33% chłopców, 2,60% dziewczynek) uczniowie napisali: „szpital psychiatryczny”, „do nikogo” oraz „do pani psycholog”.

Ostatnie pytanie zadane młodym mieszkańcom gminy dotyczyło zajęć profilaktycznych jakie są według respondentów najciekawsze. Dla chłopców są to: pogadanki z wychowawcą (55,81%), zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą (30,23%), zajęcia z przedstawicielem Policji (27,91%) oraz spektakl lub musical profilaktyczny (9,30%). Dziewczynki najczęściej również wybierały pogadanki z wychowawcą (70,13%), zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą oraz spektakl lub musical profilaktyczny (po 25,97%) oraz zajęcia z przedstawicielem Policji (22,08%). W odpowiedzi „inne, jakie?” (18,60% chłopców, 9,09% dziewczynek) młodzi mieszkańcy nie wskazali żadnych odpowiedzi.

Ponadto uzyskano informację z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Komisariatu Policji w Sokołach – pod który podlega teren gminy Kulesze Kościelne i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, z której wynika, że problem alkoholizmu występuje wśród mieszkańców gminy. W 2021 r. do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kuleszach Kościelnych wpłynęło 7 wniosków o rozpoczęcie czynności zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego, w tym 6 wniosków od Kierownika Posterunku Policji w Sokołach w związku z interwencją, gdzie wywołana była awantura pod wpływem alkoholu, jeden wniosek od Kierownika GOPS.

Gminny ośrodek pomocy społecznej objął bezpośrednią pomocą rodziny dotknięte problemem alkoholowym, dzieci z terenu gminy korzystały z różnych form pomocy z GOPS uzyskano następujące dane dotyczące tych rodzin :

- ilość osób samotnych, uzależnionych od alkoholu i korzystających z pomocy GOPS – 7
- ilość rodzin cierpiących na skutek nadużywania alkoholu – 17
- ilość rodzin objętych bezpośrednią pomocą GOPS – 10
- ilość dzieci z rodzin alkoholowych, które korzystają z różnych form pomocy GOPS – 28.

Z informacji Komisariatu Policji w Sokołach wynika, że w roku 2021 na terenie gminy Kulesze Kościelne stwierdzono :

- 1) 149 interwencji policyjnych, w tym 13 z udziałem osób nietrzeźwych,
- 2) 22 przestępstwa, w tym 5 z udziałem osób nietrzeźwych,
- 3) zatrzymano 5 kierowców w stanie po spożyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości

III. CELE PROGRAMU:

Cel główny programu:

Ograniczenie skali występowania na terenie Gminy Kulesze Kościelne problemów uzależnień od alkoholu, narkotyków i innych zachowań oraz ich negatywnych następstw poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców.

Cele szczegółowe programu:

- 1) Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i narkomanii oraz zagrożeń społecznych na terenie gminy;
- 2) Ograniczenie dostępności i używania alkoholu, środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych i dopalaczy w szczególności przez dzieci i młodzież, poprzez realizację różnorodnych działań prowadzonych na terenie gminy;
- 3) Pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom.

IV. ADRESACI PROGRAMU:

- 1) Rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym w związku z rozpoznaniem problemem uzależnienia;
- 2) Ogół społeczeństwa i grupy podejmujące ryzykowne zachowania;
- 3) Osoby uzależnione;
- 4) Osoby współuzależnione , w tym w szczególności ofiary przemocy.

III. KIERUNKI DZIAŁAŃ

Zadania samorządu Gminy Kulesze Kościelne związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii zaplanowane do realizacji, dostosowane są do aktualnych potrzeb lokalnych i obejmować będą :

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem:

- 1) współpraca z placówkami służby zdrowia i ośrodkami leczenia uzależnień w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków;
- 2) udzielanie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia, wstępne motywowanie do podjęcia terapii;
- 3) Współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Prokuratury, Sądu, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom;
- 4) Zwrot kosztów podróży osobom uczestniczącym w mitingach w grupach AA na terenie naszego województwa;
- 5) Przekazywanie informacji na temat punktów konsultacyjnych, ośrodków profilaktyki i terapii uzależnień, osobom uzależnionym i ich rodzinom;

- 6) składanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania celem poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
- 7) zakup materiałów edukacyjnych dla zaangażowanych w rozwiązywanie problemów uzależnień od alkoholu i narkotyków.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- 1) Współpraca ze szkołami i Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej w zakresie organizowania dodatkowej opieki, pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci z rodzin, w których występują uzależnienia i przemoc w rodzinie;
- 2) Organizowanie przez placówki oświatowe i kulturalne prowadzone przez gminę w okresie wakacji letnich i ferii zimowych półkolonii dla dzieci i młodzieży;
- 3) Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym i narkomanii poprzez pomoc ofiarom przemocy domowej oraz współdziałanie z odpowiednimi instytucjami mogącymi zapewnić pomoc prawną, psychologiczną oraz materialną;
- 4) Współpraca z policją w zakresie procedury „Niebieskiej Karty”, wymiana informacji;
- 5) Współpraca z Zespołem interdyscyplinarnym do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie działającym w ramach gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 6) Finansowanie zakupu paczek świątecznych dla dzieci z rodzin w których występują uzależnienia od alkoholu i narkotyków.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- 1) Wdrażanie profesjonalnych programów profilaktycznych w szkołach, uczenie umiejętności służących zdrowiu i trzeźwemu życiu;
- 2) Organizowanie konkursów profilaktycznych z nagrodami dla dzieci i młodzieży propagujących idee prozdrowotne, antyalkoholowe i antynarkotykowe;
- 3) Wskazywanie dzieciom i młodzieży z terenu Gminy Kulesze Kościelne alternatywnych form spędzania wolnego czasu; w szczególności poprzez:
  - a) organizowanie miejsc do uprawiania sportu, zabawy, wypoczynku, kół zainteresowań,
  - b) doposażenie w sprzęt sportowy, zakup strojów, urządzeń elektronicznych itp.;
- 4) zakup i rozprowadzanie materiałów informacyjno-edukacyjnych oraz specjalistycznych opracowań dla nauczycieli, rodziców i uczniów oraz członków Komisji;
- 5) organizowanie w szkołach i innych placówkach oświatowych i kulturalnych różnorodnych inicjatyw profilaktycznych, zajęć a także przedsięwzięć profilaktycznych (konkursy, olimpiady);
- 6) dofinansowanie pobytu dzieci i młodzieży do:
  - a) kolonii i obozów,
  - b) turnusów rehabilitacyjnych,
  - c) innych form wypoczynku, z elementami profilaktycznymi;

- 7) finansowanie programów profilaktycznych realizowanych w szkołach podstawowych;
- 8) finansowanie szkoleń w zakresie problematyki uzależnień od alkoholu i narkotyków oraz przemocy w rodzinie;
- 9) finansowanie dożywiania dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i narkomanii;
- 10) wspieranie lokalnych przedsięwzięć z elementami profilaktycznymi, wydarzeń o charakterze prozdrowotnym, rekreacyjno-sportowym;
- 11) podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.
- 12) udostępnianie informacji na stronach internetowych bądź społecznościowych na temat szkodliwości alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz formach pomocy z jakiej mogą skorzystać w przypadku uzależnienia.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii:

- 1) współdziałanie z policją, pracownikami socjalnymi, nauczycielami, pracownikami służby zdrowia, parafiami w celu udzielenia profesjonalnej pomocy rodzinom z problemem alkoholowym i narkomanii oraz ofiarom przemocy w rodzinie;
- 2) wspieranie działalności instytucji zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz narkomanii oraz udział w finansowaniu:
  - a) klubu AA w Wysokiem Mazowieckiem,
  - b) innych- na podstawie umów i porozumień;
- 3) wspieranie działań zmierzających do ograniczania i pozbawiania przestępczości i demoralizacji nieletnich oraz patologii społecznej, w szczególności przestępstw związanych z uzależnieniami;
- 4) kontynuowanie współpracy z punktami konsultacyjnymi, ośrodkami profilaktyki i terapii uzależnień w zakresie wymiany informacji, kierowania pacjentów;
- 5) organizacja szkoleń i kursów w zakresie uzależnień od narkotyków i alkoholu dla różnych grup zawodowych stykających się z tymi problemami;
- 6) finansowanie udziału w szkoleniach i kursach specjalistycznych.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

- 1) podejmowanie działań interwencyjnych wobec prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych, w szczególności skierowanych do dzieci i młodzieży;
- 2) podejmowanie działań interwencyjnych wobec przypadków sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nietrzeźwym, nieletnim, na kredyt lub pod zastaw;
- 3) opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych;
- 4) przeprowadzenie odpowiedniego postępowania pozwalającego na zgromadzenie

materiałów niezbędnych do występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach związanych z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;

5) zwiększenie kontroli punktów sprzedaży alkoholu w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przepisów wydanych przez organy gminy na podstawie tej ustawy.

6. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym osób z wykorzystaniem pracy socjalnej:

1) Wspieranie osób wykluczonych społecznie, uzależnionych od alkoholu i narkotyków, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego, którzy ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub

ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym poprzez uczestnictwo w zajęciach prowadzonych przez Centra Integracji Społecznej;

2) Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie przeprowadzania wywiadów Środowiskowych w środowiskach dotkniętych alkoholizmem i narkomanią.

V. INSTYTUCJE WSPOMAGAJĄCE REALIZACJĘ PROGRAMU:

- 1) Szkoła Podstawowa w Kuleszach Kościelnych;
- 2) Zakład Opieki Zdrowotnej w Kuleszach Kościelnych;
- 3) Posterunek Policji w Sokołach obsługujący teren Gminy Kulesze Kościelne;
- 4) Centrum Kulturalno-Edukacyjne w Kuleszach Kościelnych;
- 5) Gminna Biblioteka Publiczna w Kuleszach Kościelnych;
6. Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe.

VI. ZASADY WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu Komisji wynosi 7 % minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników ustalonego przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej.
2. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu wypłacane jest na podstawie listy obecności.

VII. USTALENIA KOŃCOWE PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Przedstawiony Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii obejmuje działania służące realizacji podstawowych zadań własnych gminy, które są nakierowane na zmiany postaw w społeczności lokalnej, a w szczególności wśród dzieci i młodzieży.